

ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ ОНЛАЙН ТЕСТУВАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЧЕШЬКОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології здатні не лише автоматизувати, а й значно оптимізувати процедуру контролю. Електронні тестові завдання для оцінювання іноземної комунікативної компетентності зручно і легко створювати засобами спеціальних інструментальних програм – сервісів онлайн тестування. За допомогою шаблонів, що пропонуються веб-конструкторами тестів, викладач може генерувати завдання різних видів, проводити електронне тестування, отримувати автоматично підраховані результати контролю. У цій публікації розглянуто особливості застосування інструментів хмарних сервісів «Майстер-Тест», «EasyTestMaker» та «ClassMarker» для організації тестового контролю знань, навичок і вмінь чеської мови. Користуючись названими генераторами тестів, автор уклала чеською мовою електронні завдання різних видів та проаналізувала функціональні можливості обраних веб-сервісів для підготовки й реалізації онлайн тестування. У статті описано інструменти та процедура створення і проходження тестів на хмарних платформах сервісів «Майстер-Тест», «EasyTestMaker» та «ClassMarker». Виокремлено переваги й недоліки користування як укладачами тестів, так й учасниками тестування проаналізованими програмами-конструкторами тестів. Запропоновано варіанти розв'язання проблем створення електронних тестових завдань для перевірки навчальних досягнень з чеської мови засобами розглянутих сервісів онлайн тестування. Інструменти тестового контролю, вивчені в цій праці, не тільки дозволяють оптимізувати організацію, реалізацію й опрацювання результатів тестування, але й відповідають основним дидактичним вимогам до цифрових технологій 21-го століття.

Ключові слова: сервіс онлайн тестування; електронне тестове завдання; Майстер-Тест; EasyTestMaker; ClassMarker; тестовий контроль іноземної комунікативної компетентності; чеська мова.

Устименко О. М.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри методики преподавания иностранных языков
и информационно-коммуникационных технологий,
Киевский национальный лингвистический университет,
ustymenko@knlu.edu.ua

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СЕРВИСОВ ОНЛАЙН ТЕСТИРОВАНИЯ ДЛЯ КОНТРОЛЯ ЧЕШСКОЯЗЫЧНОЙ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Современные информационно-коммуникационные технологии способны не только автоматизировать, но и значительно оптимизировать процедуру контроля. Электронные тестовые задания для оценивания иноязычной

коммуникативной компетентности удобно и легко создавать средствами специальных инструментальных программ – сервисов онлайн тестирования. С помощью шаблонов, предлагаемых веб-конструкторами тестов, преподаватель может генерировать задания разных видов, проводить электронное тестирование, получать автоматически подсчитанные результаты контроля. В данной публикации автор рассматривает особенности использования инструментов облачных сервисов «Мастер-Тест», «EasyTestMaker» та «ClassMarker» для организации тестового контроля знаний, навыков и умений чешского языка. Пользуясь упомянутыми генераторами тестов, автор составила на чешском языке электронные задания разных видов и проанализировала функциональные возможности избранных веб-сервисов для подготовки и реализации онлайн тестирования. В статье описываются инструменты и процедура создания и прохождения тестов на облачных платформах сервисов «Мастер-Тест», «EasyTestMaker» та «ClassMarker». Выделяются преимущества и недостатки пользования как составителями тестов, так и участниками тестирования проанализированными программами-конструкторами тестов. Предлагаются варианты решения проблем создания электронных тестовых заданий для проверки учебных достижений по чешскому языку средствами рассмотренных сервисов онлайн тестирования. Инструменты тестового контроля, изученные в данной работе, не только позволяют оптимизировать организацию, реализацию и обработку результатов тестирования, но и отвечают основным требованиям к цифровым технологиям 21-го столетия.

Ключевые слова: сервис онлайн тестирования; электронное тестовое задание; Мастер-Тест; EasyTestMaker; ClassMarker; тестовый контроль иноязычной коммуникативной компетентности; чешский язык.

Ustymenko, Olga,

Doctor of Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign Language
Teaching Methods, Information and Communication Technologies,
Kyiv National Linguistic University,
ustymenko@knlu.edu.ua

THE USE OF ONLINE TESTING SERVICES FOR CREATING CZECH LANGUAGE TESTS

The use of modern information and communication technologies in evaluating foreign language proficiency increases the assessment objectivity, automates evaluation process, monitors learners' outcomes, and helps them overcome psychological barriers and anxiety associated with assessment. One of the efficient ways of evaluating foreign language proficiency level is to use assessments which can

be created with online test makers. Electronic test items designed for evaluating foreign language skills can be easily created by means of special test generators – online testing services. Using templates of online test makers, any teacher can create various test questions, execute online testing, and receive automatically calculated test results. Nowadays, a number of web-based services provide teachers with easy-to-use tools for implementing online testing in order to check on students' performance and get immediate grading of their outcomes. The author touches upon core peculiarities of online testing services Master-Test, EasyTestMaker and ClassMarker because she examined them for the sake of this article. Different functionalities of the chosen test generators for creating online test questions of different types to test Czech language knowledge, abilities, and skills are comparatively analysed in this paper. The advantages and disadvantages of using these platforms by test constructors as well as by test takers are highlighted, so readers can determine which one would be the best fit for their needs. The author suggests some ways to solve certain problems in creating electronic test items for assessing educational achievements in the Czech language by means of online testing services Master-Test, EasyTestMaker and ClassMarker. The tools of online test makers studied in this paper not only allow to optimise organisation, implementation and processing of test results, but also meet basic didactic requirements to digital technologies of the 21st century.

Key words: online testing service; web-based test question; Master-Test; EasyTestMaker; ClassMarker; foreign language competence test assessment; the Czech language.

Постановка проблеми. Використання інформаційно-комунікаційних технологій з метою оцінювання знань, навичок та вмінь дає змогу значно підвищити об'єктивність контролю, автоматизувати й оптимізувати його процедуру, відстежувати статистику результатів навчання, допомагає долати учнівські/студентські психологічні бар'єри, стан тривожності і напруженості, пов'язані з контролем. Одним з ефективних способів контролю іншомовної комунікативної компетентності є використання електронних тестових завдань, які можна створювати за допомогою спеціальних інструментальних програм – автоматизованих систем онлайн тестування. Сьогодні ціла низка веб-сервісів, як у комп'ютерному, так і в мобільному варіантах, покликана забезпечити викладачів доступними інструментами організації, реалізації та опрацювання даних тестового контролю, у тому числі з іноземних мов. До хмарних платформ-сервісів із можливістю безкоштовного користування конструкторами онлайн тестів можна віднести «Майстер-Тест», «ClassMarker», «EasyTestMaker», «Edpuzzle», «Educaplay», «Gnowledge», «GoConqr», «Kahoot!», «LearningApps.org», «PlayPosit», «ProProfs», «QuestBase», «Quizalize», «QuizCreator», «Quizizz», «Quizlet», «QuizPedia», «Quizworks»,

«Quizzy», «Socrative», «TestMaker™», «Triventy», «Wizer.me» та ін. За допомогою інструментальних шаблонів, пропонує цими та іншими хмарними програмами, користувач автоматично генерує електронні тестові завдання різних видів, проводить електронне тестування серед його учасників за обраними параметрами та отримує опрацьовані системою результати тестового контролю. У зв'язку з цим ми вирішили проєктувати кілька тестових онлайн конструкторів, щоб дослідити особливості їх використання в укладанні електронних тестових завдань для оцінювання чеськомовної комунікативної компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема веб-тестування в методиці навчання іноземних мов і культур не є новою (Chapelle, C. A., & Voss, E., 2016). Певні аспекти теорії та практики електронного, інтерактивного, комп'ютерного тестового контролю в системі іншомовної, зокрема дистанційної, освіти досліджували такі вчені, як Т. В. Багаєва, В. Ю. Биков, Г. А. Драгунова, І. Г. Захарова, Т. І. Коваль, Я. А. Крапчатова, Н. В. Майєр, І. В. Нардюжев і В. І. Нардюжев, П. В. Сисоєв, І. В. Ставцева, С. В. Титова, О. В. Фабрикантова, С. А. Фомін, О. Г. Шмельов, Юй Тичжуан, М. Chalhoub-Deville, С. А. Chapelle, D. Douglas, M. Levy, C. Roeber, G. Stockwell, В. O'Sullivan, R. Suvorov та ін. Останнім часом науковці звертаються до вивчення хмарних технологій тестування навчальних досягнень школярів і студентів у різних предметних галузях.

Отже, метою цієї статті є аналіз особливостей використання сервісів онлайн тестування «Майстер-Тест», «EasyTestMaker» та «ClassMarker» для контролю чеськомовної комунікативної компетентності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтернет-сервіс онлайн тестування «Майстер-Тест» з режимом доступу <http://master-test.net/uk> призначений для створення електронних тестів, якими можна користуватися в офлайн режимі без установлення жодних програм. Докладну інформацію про цей сервіс користувач знайде на вказаному вище сайті в розділі «Допомога».

До переваг «Майстер-Тесту» можна віднести такі: це повністю безкоштовний конструктор тестів; він має простий і зручний тримовний інтерфейс (англійська, українська і російська мови); на його сторінках відсутня відволікаюча рекламна інформація; є можливість виконувати тест без під'єднання до Інтернету, якщо попередньо завантажити на комп'ютер файл у форматі MHT; створені тести

- створення тестів
- проведення онлайн тестування

Майстер-Тест

Сервіс для викладача

Не витрачайте часу на перевірку контрольних робіт

Зробіть навчання цікавішим

Навчайте дистанційно

Обмінюйтесь досвідом з колегами

Розширте коло своїх учнів

Станьте частиною колективного розуму

Зробіть інтернет кращим

[СТВОРИТИ ТЕСТ](#)

[каталог тестів](#) | [блог](#) | [допомога](#) | [партнери](#)

Вхід у Майстер-Тест

Електронна пошта:

Пароль:

[Забули пароль?](#)

Створення тестів з Майстер-Тест

Майстер-Тест - це безкоштовний інтернет сервіс, що дозволяє створювати тести.

Ви можете створювати як онлайн тести так і скачати і проходити тест без підключення до інтернету. І для цього Вам не потрібно встановлювати на комп'ютер додаткові програми.

Тестування знань

Ми - освітній сервіс. На сторінках нашого сайту немає інформації, яка буде відвлікати від проходження тесту. Основна ідея нашої програми - проводити інтерактивне тестування знань студентів і учнів.

Інші види онлайн тестів теж можна створювати в нашому сервісі, але ми орієнтуємося в першу чергу на потреби викладачів.

Рис. 1. Головна сторінка сервісу онлайн тестування «Майстер-Тест»

можна публікувати на інших сайтах за допомогою html-коду, а також завантажувати на комп'ютер і друкувати; результати тестування автоматично зберігаються й доступні для подальшого аналізу; сервіс підходить для поточного та підсумкового контролю в дистанційному навчанні.

Усі учасники тестування мають бути зареєстровані в системі «Майстер-Тест». У вкладці «Мої студенти» викладач укладає журнал своїх учнів / студентів, у який, крім їхніх прізвищ та імен, вносить номери телефонів та електронні адреси. Дані журналу можна роздрукувати у вигляді таблиці. Викладач надсилає електронною поштою url-адресу для проходження тесту та отримує результати в

електронному листі. Є також можливість запросити учасників тестування і колег для проходження або ознайомлення з тестом безпосередньо з поштового сервера сайту, скориставшись опцією «Запрошення». Усі адресати отримують автоматично згенерований лист із посиланням на тест і кодом доступу. Користувачі «Майстер-Тесту» можуть додавати один одного в списки своїх студентів або вчителів, а також обмінюватися повідомленнями.

Щодо тестових завдань, то вони представлені такими видами: множинного, альтернативного і перехресного вибору, з короткою вільно конструйованою відповіддю (слова і цифри) та на впорядкування (див. Рис. 2).

Které z následujících slov nemá v běžně užívané češtině dva významy, tedy není polysémní?

- čistička
 chemička
 novinářka
 ekonomka

Které z následujících slov není rodu ženského?

- smrž
 strž

Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly (1-6).

1 3 4 5 6	
A. Kупodivu však šla otevřít lehce a ven se vykutálely dvě kuličky proti molům.	2
B. Nechtěla se totiž uhodit do nosu o zadní stěnu skříně. Udělala ještě krok, pak druhý a třetí. Pořád čekala, kdy už narazí na dřevo – a ono pořád nic. „To musí bejt úplná veleskříň,“ pomyslela si.	
C. Okamžitě si vlezla do skříně a zabořila do nich obličej, ale dveře nechala otevřené, protože dobře věděla, že ve skříně se samo zavře leda úplně tůlulum. Za chvíli se zavrtala hlouběji a zjistila, že za první řadou kabátů visí ještě další.	
D. Za druhou řadou už byla skoro tma a Lucinka raději natáhla ruce před sebe.	
E. Podívala se dovnitř a uviděla tam viset samé kabáty – hlavně to byly dlouhé kožichy.	
F. Lucinku napadlo, že by se mohla podívat, jestli skříň nepůjde otevřít, i když byla předem smířená s tím, že bude zamčená.	

Kolik slov z věty "Petře, podej mi prosím ze stolu Lidové noviny a brýle," není při rozboru považováno za větný člen?

4

Doplňte čárky:

Petr můj dobrý přítel asi nepřijde a tak za něj hledám nahradu.

Petr

Рис. 2. Тестові завдання різних видів, створені засобами сервісу «Майстер-Тест»

У панелі інструментів створення тестових завдань запропонований зручний текстовий редактор. Він дозволяє обирати тип, розмір, жирність, колір шрифту, вирівнювати текст, вставляти в нього гіперпосилання, генерувати марковані та нумеровані списки.

Укладач тесту має можливість призначати бали за правильні відповіді (від 1 до 10), обмежувати час, відведений на виконання тесту (від 15 хв. до 23 год. і 45 хв.), указувати в кожному питанні Інтернет-ресурси, до яких звертатиметься учасник тестування,

уставляти медіафайли. Кількість тестових завдань, питань і відповідей програма не обмежує.

Учасник тестування може переходити до наступного питання, не давши відповідь на поточне, або взагалі завершувати проходження тесту після будь-якого завдання. Крім того, він має змогу попередньо вказати час, необхідний йому для виконання тесту, а також дату, після якої може пройти тест, і дату, до якої зможе його виконати.

Відразу після тестування його учасник може переглянути свої результати у відсотках і балах.

Username Password Log In

Request username or password...

EasyTestMaker is an online test generator to help you create and manage your tests!

Create, print and publish your tests online! **EasyTestMaker** makes it easy for you to perfectly format multiple question types, print alternate versions, and publish to the web for online tests. **Online tests are automatically graded!**

Sign up now!

Features Why you should use EasyTestMaker!

Perfectly formatted tests

Create multiple choice, fill-in-the-blank, matching, short answer and true or false questions. Add instructions and divide your test into multiple sections. [Learn more...](#)

Question analysis reporting

Quick and easy reports to see how many test takers answered which questions right and wrong.

Online tests graded automatically

Published online tests are graded automatically. View and print student's results and override grading when necessary. **The same test you print, is the same test you publish online!** [Learn more...](#)

Alternate versions to reduce cheating

Alternate versions and answer sheets provided with no extra work. Questions and answer choices are automatically resorted in a different order. [Learn more...](#)

EasyTestMaker is great! I save lots of time creating tests because all the formatting is done for me.

Рис. 3. Головна сторінка сервісу онлайн тестування «EasyTestMaker»

Указується також кількість правильних і неправильних відповідей. З результатами виконання кожного тестового завдання можна ознайомитися окремо. Викладач, зі свого боку, переглядає результати тестування за такими категоріями: тест, студент, відповіді, кількість балів, оцінка у відсотках.

До недоліків користування сервісом «Майстер-Тест» ми б віднесли передусім технічні труднощі виконання завдань перехресного вибору та на впорядкування, які в інструментарії сайту названо «зіставленням». Виконати перетягування об'єктів у таблицю з відповідями (див. Рис. 2) з першого разу досить складно. Було б зручніше, якби користувач міг самостійно вписувати необхідні цифри і літери. Для цього варто перетворити завдання з маніпулятивного на клавіатурне. Хотілося б також, щоб питання зі створених тестів автоматично формувалися в єдиний банк тестових питань задля їх подальшого використання. На жаль, засоби «Майстер-Тесту» не надають можливості встановлювати кількість спроб виконання тесту. Учасники тестування не можуть ставити тест на паузу, щоб згодом продовжити його проходження. Дещо розчарує відсутність опції заван-

таження медіафайлів з комп'ютера користувача, оскільки системою передбачено додавання зображень, аудіо- та відеоматеріалів лише з Інтернету. Крім того, джерела, з яких можна завантажувати відеофайли, обмежені лише відеохостингом «YouTube».

Попри згадані недоліки, вважаємо, що сервіс «Майстер-Тест» добре підходить для створення електронних тестових завдань для контролю знань та рецептивних навичок і вмінь, у тому числі в чеській мові.

Розглянемо генератор онлайн тестів «*EasyTestMaker*» з режимом доступу <https://www.easymaker.com>, який дає змогу створювати різні електронні тестові завдання в одному тесті (див. Рис. 4–8), а саме: множинного вибору (multiple choice) з необмеженою кількістю варіантів відповіді, альтернативного (true/false) і перехресного (matching) вибору, на заповнення пропусків (fill in the blank) та з вільно конструйованою відповіддю (short answer), що може складатися максимально з 2,500 друкованих знаків. Безкоштовна версія сайту дозволяє створювати й публікувати до 25 тестів. Тести можна поділяти на розділи (sections), а до кожного

7

Ve které z uvedených vět je chybná shoda?

- Na tábor letos přijely i dvojčata Petr a Pavel.
- Jeho ztracené klíče se nenašly ani po několika dnech hledání.
- Na střední škole byly jeho koníčky hlavně lyžování a modelování.
- První den na nové ranveji přistávaly hlavně dopravní letouny.

< Next >

Review

Рис. 4. Тестове завдання множинного вибору

18

Odejít dobrovolně, říká se. Nikdy to není dobrovolně. Člověk je donucen zjevnými i skrytými proudy, které vytvarují a vymelou břehy takového činu. Proudů vnějších okolností. Vnitřních trýzní. Je postrkován a doplaven k poslednímu.

(R. Denemarková, Peníze od Hitlera)

Výchozí text nejspíše hovoří o nuceném odchodu do války.

- True
- False

< Next >

Review

3

Jak bychom měli podle Pravidel českého pravopisu zapisovat spojení p/Prezident České republiky?

- prezident České republiky
- Prezident České republiky

< Next >

Review

Рис. 5. Тестові завдання альтернативного вибору

12 - 15

Přiřaďte k následujícím významovým poměrům (12-15) příslušné souvětí (a-d):

- 12) poměr slučovací
- 13) poměr stupňovací
- 14) poměr odporovací
- 15) poměr důsledkový

- a) Petr je sice nejmladší z celé třídy, ale číst se naučil jako první.
- b) Letos bylo u nás na Štědrý den mimořádně veselo, silvestr se také vydařil.
- c) Venku začal hustě padat sníh, a proto se začaly tvořit vysoké závěje.
- d) Nejenže snědl celou svou porci, ale dokonce si i přidal.

< Next >

Review

Рис. 6. Тестове завдання перехресного вибору

19

Doplňte vynechaná místa v textu:

Osel a mezek

Oslař měl osla a . Jednou jim oslař naložil na hřbety těžký náklad. Podělil oba stejně. Mezek šlapal a osel jen hekal a naříkal. „Co je tohle za spravedlnost!“ vyčítal . „Ty dostáváš do žlabu dvakrát tolik sena a trávy, a přitom já mám na hřbetě naloženo stejně jako ty.“ Pěšina vedla do kopce a oslovi ubývalo. Oslař tedy přeložil část jeho nákladu na . Osel si trochu poskočil, ale z kopce neubýlo.Nakonec byl tak vyčerpaný, že mu oslař musel odebrat i ten , co na hřbetě nesl.A tehdy se mezek, teď nesl celý náklad, ohlédl na osla a povídá: „Tak co, pořád ti připadá jako nespravedlnost, že dostávám víc sena a trávy než ty?“A osel žádnou , ani chytrou, ani , na tahle slova nenašel.

Рис. 7. Тестове завдання на заповнення пропусків

11

Vymyslete souvětí dle daných vzorců:

1. V1, když V2 a V3.
2. V1, ale V2, protože V3.
3. Kéž V1 a V2.

Type your answer here.

2 500 characters max, 2 500 remaining.

20

Přečetli jste si inzerát s nabídkou práce a rozhodli jste se na něj reagovat. Napište motivační dopis v rozsahu 120-150 slov, ve kterém:

- se představíte
- uvedete důvod(y), proč Vás inzerát zaujal
- napíšete, proč by měl zaměstnavatel zaměstnat právě Vás
- navrhnete případný termín schůzky

Type your answer here.

2 500 characters max, 2 500 remaining.

Рис. 8. Тестові завдання з вільно конструйованою відповіддю

тестового завдання – формулювати власні інструкції (instructions). Сайт сервісу має простий інтерфейс, підтримує кирилицю; реклама повністю відсутня.

Створюючи тест засобами конструктора «Easy-TestMaker», користувач може додавати тестові питання в завдання не за один сеанс, а поступово і в будь-якому порядку. Крім того, цей генератор тестів має функцію «alternate versions», завдяки якій

натисненням однієї клавіші створюються альтернативні версії тесту-оригіналу, що унеможливує будь-яке списування та обмін відповідями на питання між учасниками тестування. Тобто зміст розділів тесту може бути однаковим, але нумерація питань буде випадковою.

Сайт «EasyTestMaker» пропонує текстовий редактор для форматування заголовків і питань тестів (жирний шрифт, курсив, підкреслення,

збільшення і зменшення розміру шрифту, вирівнювання зліва, справа і по центру). Користувач може завантажити на персональний комп'ютер у форматі PDF укладений ним тест й автоматично згенерований системою аркуш з правильними відповідями. Укладач тесту має можливість призначати бали (від 1 до 99,99) за кожну правильну відповідь. Зазначимо, що в безкоштовній версії сервісу користувачу відводиться лише 30 хвилин на виконання тесту онлайн, тому не радимо створювати занадто великі за обсягом тести.

Після створення тесту його слід опублікувати онлайн, установивши дату, до якої учасник тестування може здати тест. Це не більше місяця з дати опублікування, але при цьому дату можна поновлювати щодня, тим самим подовжуючи термін тестування. Публікація тесту на платформі «EasyTestMaker» означає, що тест відкрито для проходження іншими користувачами. Програма автоматично генерує рін-код і дві url-адреси: першу – для сторінки з тестом, другу (на яку потрапляють учасники тестування після відвідування першої адреси) – для входу на сайт, де потрібно ввести ім'я учня/студента і отриманий від викладача код доступу (access code). На сторінці доступу буде вказано час, відведений на виконання тесту, а на всіх наступних сторінках тесту – той час, що залишився до кінця сеансу тестування. Крім того,

відразу після входу за кодом доступу учасник тестування на своєму екрані отримує повідомлення про те, що його тест завантажено, а також попередження про те, скільки часу, відведеного на виконання тесту, залишилося, та код повернення (return code), за яким після паузи або якщо тимчасово зникне Інтернет-зв'язок, можна буде знову ввійти на сайт і продовжити тестування з того місця, де зупинився (див. Рис. 9).

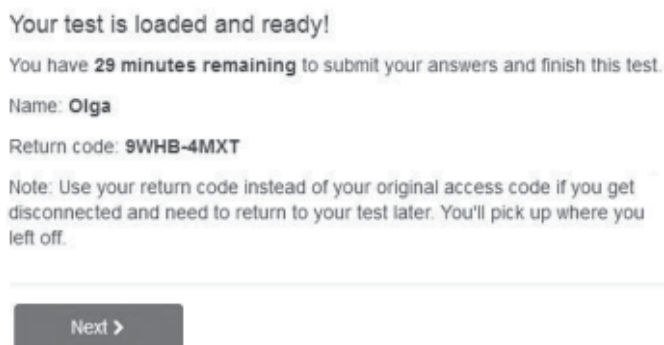

Рис. 9. Сторінка з інформацією про час тестування і код повернення

Учасник тестування має можливість переходити до наступного завдання, не виконавши поточне. Перед завершенням тесту можна повернутися до тестових питань, змінити відповіді, перевірити, чи всі завдання виконано (див. Рис. 10).

Review

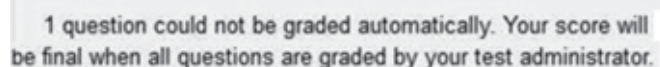
The screenshot shows the "Review" section of the test interface. At the top, it displays the user's name "Name: Olga" and the return code "Return code: 9WHB-4MXT". A note below reads: "Note: If you need to return to this test enter your name and return code exactly as shown above to return to where you left off." On the right side, there is a dark button labeled "Finish >". Below this, the "Questions" section is titled "Click the links below to go directly to a question:". It contains a table with 10 rows, each representing a question. The first column of the table lists question numbers from #1 to #10. The second column contains a dark button with a checkmark and the text "Answered", indicating that all questions have been completed.

Question ID	Status
# 1	Answered
# 2	Answered
# 3	Answered
# 4	Answered
# 5	Answered
# 6	Answered
# 7	Answered
# 8	Answered
# 9	Answered
# 10	Answered

Рис. 10. Сторінка «Review» для самоперевірки стану виконання тесту

Якщо в тесті було хоча б одне завдання з вільно конструйованою відповіддю, результати тестування не будуть миттєво повідомлені учаснику тестування. На екрані з'явиться системне повідомлення про те, що певні відповіді неможливо оцінити автоматично і підсумкову кількість балів буде підраховано щойно всі завдання перевірить адміністратор або укладач тесту (див. Рис. 11).

Рис. 11. Автоматичне повідомлення про відтерміноване оцінювання пройденого тесту

Викладач на своєму комп'ютері може переглядати результати виконання кожним учасником тестування всіх завдань: які варіанти відповідей було обрано, скільки балів отримано, який відсоток завдань виконано, скільки часу витрачено.

На цьому можливості безкоштовної версії сайту «EasyTestMaker» закінчуються. На жаль, такі функції, як генерування аркушів зі створеним тестом і правильними відповідями у більш зручному форматі Word, завантаження в тестові завдання зображень, створення копій укладених тестів задля їх подальшого модифікування, копіювання завдань з одного тесту в інші, перевірка правопису, самостійне регулювання часового ліміту для виконання тестових завдань, автоматичне виставлення оцінок за виконані тести, аналітичний огляд результатів тестування, завантаження статистичних даних у форматах Word, PDF та Excel передбачені лише в платних тарифних планах цього сервісу.

Що стосується безпосередньо укладання електронних тестів засобами «EasyTestMaker», то слід визнати наявність певних незручностей користування шаблоном завдання перехресного вибору, оскільки система автоматично рахує кожну пару «стимул-реакція» як окреме тестове питання (див. Рис. 6). У шаблоні завдання на заповнення пропусків текстовий редактор не функціонує, тому немає можливості візуально відокремити інструкцію від тестової ситуації (див. Рис. 7). Крім того, створюючи завдання на заповнення пропусків, для того щоб система автоматично генерувала пропуски в потрібних місцях, у тексті-оригіналі доводиться «вручну» брати в квадратні дужки кожну мовну одиницю, що вилучається з тексту (майбутній пропуск у тестовому завданні). У шаблоні тестового завдання альтернативного вибору

англомовні варіанти відповідей «true» і «false» не можна ані перекласти іншою мовою, ані замінити потрібними варіантами, що незручно для створення і використання тестів іншими мовами, наприклад, чеською (див. Рис. 5). Тому задля створення тестового завдання альтернативного вибору в необхідному форматі радимо застосовувати шаблон множинного вибору (multiple choice), указуючи в ньому лише два варіанти відповіді (див. Рис. 5).

На жаль, в інструментарії цього конструктора тестів відсутня функція формування банку тестових питань. Програмою також не передбачена можливість завантаження укладених тестів на інші сайти. Бракує опції використання аудіо- та відеофайлів у створеному тесті. Офлайн режим відсутній. Службова мова сайту – лише англійська, що може спричиняти певні труднощі під час проходження тесту, якщо учасник тестування не достатньо добре володіє англійською мовою.

Тим не менше, сервіс «EasyTestMaker» дозволяє створювати різноманітні електронні тестові завдання для перевірки знань не лише з чеської, але й з будь-якої іншої іноземної мови, а також оцінювання іншомовних рецептивних і письмових репродуктивних навичок та іншомовних рецептивних і продуктивних мовленнєвих умінь. Підкреслимо, що завдяки наявності тестового завдання з вільно конструйованою відповіддю (short answer) викладач має практично рідкісну для більшості електронних тестових оболонок можливість перевірити вміння іншомовного писемного мовлення. При цьому кількість знаків, уведених учасником тестування, система підраховує автоматично.

Схожою з конструктором тестів «EasyTestMaker» є хмарна програма «ClassMarker» з режимом доступу <https://www.classmarker.com>. Цим сервісом користуються не лише освітяни з усіх країн, але й провідні міжнародні компанії в різних галузях бізнесу. Тестова програмна оболонка «ClassMarker» дозволяє створювати електронні тести, вікторини, опитувальники, а також проводити онлайн іспити. Безкоштовна програмна версія (for education use) дає змогу тестувати від 5 до 5000 користувачів, укладати до 100 тестів на місяць, тобто до 1200 тестів на рік, створювати віртуальний клас і надсилати учасникам тестування коди доступу, переглядати статистику успішності, розташовувати створені тести на зовнішніх сайтах.

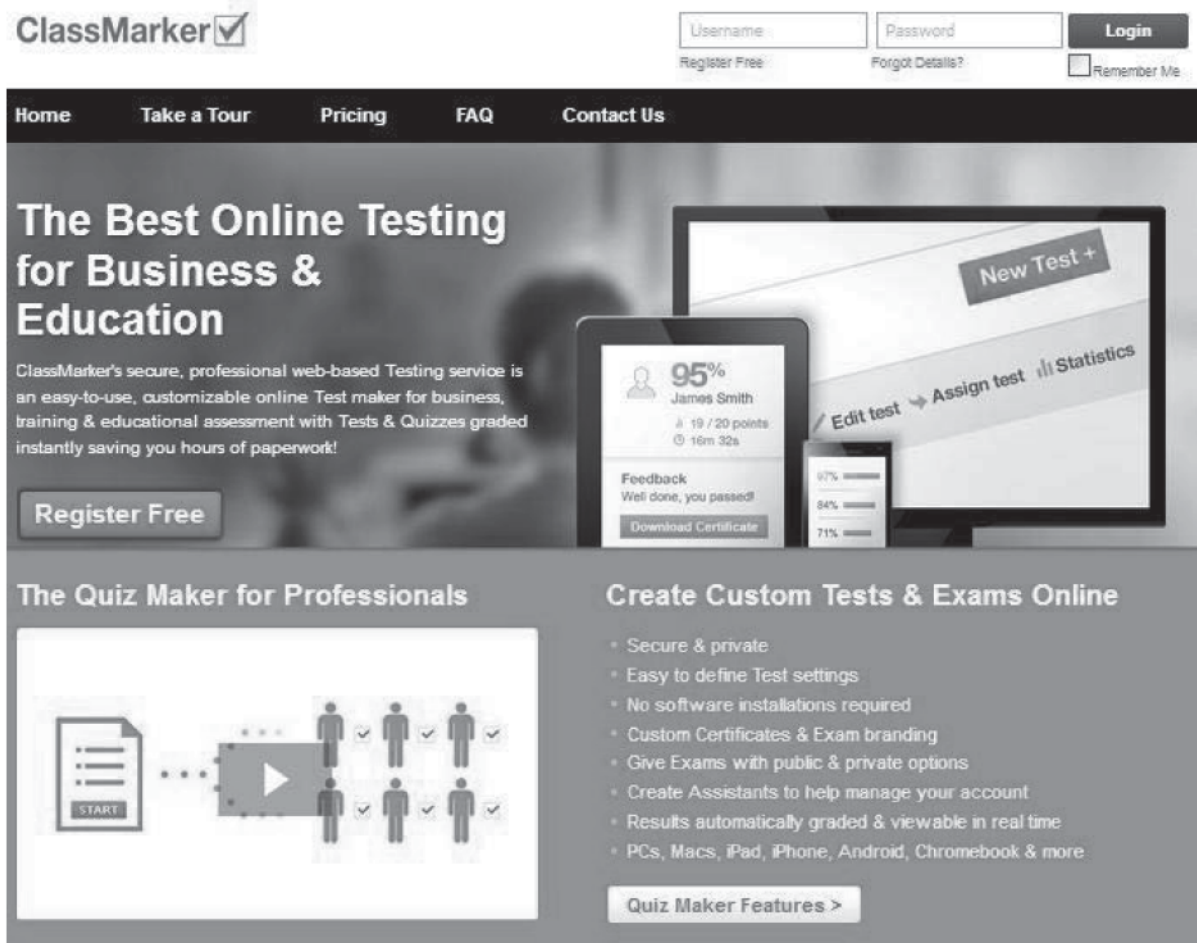

Рис. 12. Головна сторінка сервісу онлайн тестування «ClassMarker»

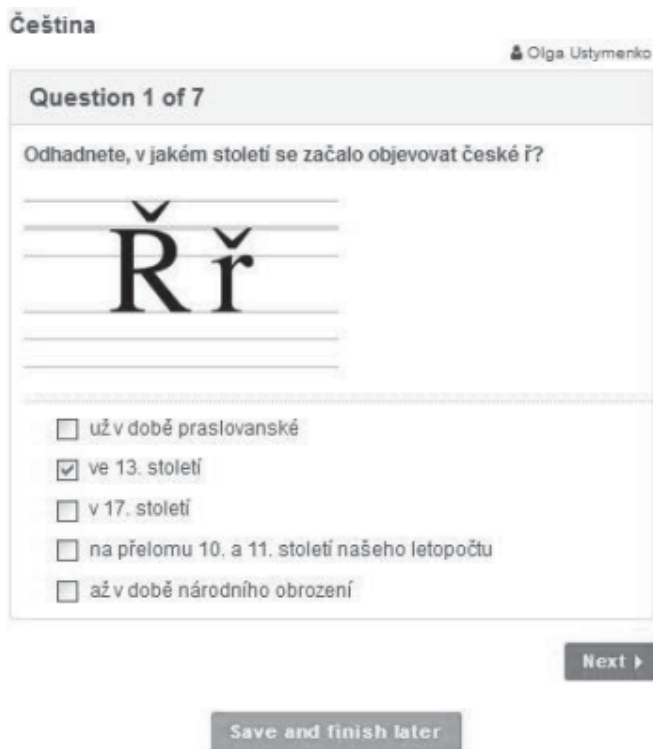

Рис. 13. Тестове завдання множинного вибору

Рис. 14. Тестове завдання альтернативного вибору

Question 3 of 7

Correct the sentence.

V mrkvy i v petržely jsou důležité minerály.

V mrkvy i v petržely jsou důležité minerály.

◀ Previous   Next ▶

Рис. 15. Тестове завдання на виправлення мовних помилок

Question 4 of 6

Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A. Kupodivu však šla otevřít lehce a ven se vykutálely dvě kuličky proti molům.

B. Nechtěla se totiž uhodit do nosu o zadní stěnu skříně. Udělala ještě krok, pak druhý a třetí. Pořád čekala, kdy už narazí na dřevo – a ono pořád nic. „To musí bejt úplná veleskříň,“ pomyslela si.

C. Okamžitě si vlezla do skříně a zabořila do nich obličej, ale dveře nechala otevřené, protože dobře věděla, že ve skříně se samo zavře leda úplně řululum. Za chvíličku se zavrtala hlouběji a zjistila, že za první řadou kabátů visí ještě další.

D. Za druhou řadou už byla skoro tma a Lucinka raději natáhla ruce před sebe.

E. Podívala se dovnitř a uviděla tam viset samé kabáty – hlavně to byly dlouhé kožichy.

F. Lucinku napadlo, že by se mohla podívat, jestli skříň nepůjde otevřít, i když byla předem smířená s tím, že bude zamčená.

Select

Select

5

1

3

2

6

4

Select

Select

Select

Select

Select

◀ Previous   Next ▶

Рис. 16. Тестове завдання перехресного вибору

Question 5 of 7

Přepište výchozí text tak, aby jednotlivá slova byla správně oddělena:
Jestližesetizítranepodařísehnatvstupenkynaveletrh můžeš místo toho jít se mnou dokina.

Jestliže se ti zitra nepodaří sehnat vstupenky na veletrh, můžeš místo toho jít se mnou do|

◀ Previous   Next ▶

Рис. 17. Тестове завдання з вільно конструйованою відповіддю (free text)

Укладач тесту може обирати з-поміж таких видів тестових завдань (див. Рис. 13–18): множинного (multiple choice), альтернативного (true/false), перехресного (matching) вибору, з вільно конструйованою відповіддю (free text), на виправлення граматичних, орфографічних, пунктуаційних та інших мовних помилок (grammar), з вільно конструйованою розгорнутою відповіддю без жодних обмежень у кількості друкованих знаків – для продукування від надфразних едностей до цілих текстів (essay). У всіх перерахованих вище видах тестових завдань, крім виправлення помилок (grammar), є можливість формулювати власні інструкції. У завданні «essay» система автоматично підраховує кількість написаних слів.

Question 6 of 7

Vymyslete souvětí dle daných vzorců:

1. V1, když V2 a V3.
2. V1, ale V2, protože V3.
3. Kéž V1 a V2.

Show word count ▼

◀ Previous   Next ▶

Question 7 of 7

Přečteli jste si inzerát s nabídkou práce a rozhodli jste se na něj reagovat. Napište motivační dopis v rozsahu 120-150 slov, ve kterém:

- se představíte
- uvedete důvod(y), proč Vás inzerát zaujal
- napíšete, proč by měl zaměstnavatel zaměstnat právě Vás
- navrhnete případný termín schůzky

Show word count ▼

◀ Previous   Finish now

Рис. 18. Тестові завдання для продукування письмових творів (essay)

Кожне створене тестове питання автоматично зберігається в банку питань, який потім постійно поповнюється. Банк тестових питань легко розбивається на категорії, а самі питання можна використовувати скільки завгодно разів у різних тестах. Тестові питання, за налаштуванням, будуть демонструватися учаснику тестування у встанов-

леному чи випадковому порядку. Той самий тест для різних груп учнів/студентів можна налаштувати з різними параметрами його проходження. У тестові завдання швидко завантажуються медіафайли (фотографії, аудіо- та відеоматеріали), але в безкоштовній версії сайту «ClassMarker» – лише з Інтернет-ресурсів. Учасники тестування мають змогу зберігати незавершений тест, щоб потім продовжити його проходження в інший час.

Викладач може створювати імена користувачів та паролі, за якими учасники тестування будуть входити у свої облікові записи і виконувати веб-тести, доступні для них. Також є можливість генерувати url-адреси загальнодоступних (для не зареєстрованих на сайті користувачів) та приватних тестів, щоб надсилати їх учням/студентам або додавати на особистий сайт викладача. Крім того, у безкоштовному варіанті сервісу «ClassMarker» налаштування охоплюють такі параметри: час і дата доступності тесту; лімітування часу проходження тесту (від 0 до 120 хвилин); кількість дозволених спроб проходження тесту (від 0 до нескінченності); кількість питань, розташованих на одній сторінці (від 1 до 10); обов'язковість виконання всіх завдань для проходження тесту (учасник тестування не зможе перейти до виконання наступного завдання, не давши відповідь на поточне питання); можливість миттєвого зворотного зв'язку, що полягає у відображенні коментарів викладача до відповідей і результатів як протягом, так і після виконання тесту; прохідний бал; тема оформлення інтерфейсу (пропонуються три варіанти); отримання платні від учасника тестування/екзамену за проходження тесту/іспиту. До кожного тесту можна додавати будь-яку передмову, наприклад з детальними інструкціями з проходження тестування. Хотілося б також відзначити зручний і багатофункціональний текстовий редактор, завдяки якому в тестові питання легко вставляти гіперпосилання, таблиці, формули тощо. Укладачі тестів мають змогу розташовувати свої бренд-знаки, логотипи на розроблених матеріалах. Створені тести можна роздруковувати, а також за допомогою html-коду «вбудовувати» в інші сайти.

Учаснику тестування на платформі «ClassMarker», на відміну від «EasyTestMaker», миттєво після проходження тесту, у якому було завдання з вільно конструйованою відповіддю, повідомляється кількість відповідей, тривалість витрачено-

го часу, кількість отриманих балів і відсотків. Але так само, як і в сервісі «EasyTestMaker», підсумковий результат підраховується лише після того, як адміністратор тестування (викладач) перевірить завдання з вільно конструйованою відповіддю (essay), про що система автоматично попереджає на відкритій сторінці з результатами тесту. На цій самій сторінці учасник тестування має змогу переглянути і роздрукувати докладний звіт про свої відповіді на кожне питання.

Викладач, зі свого боку, може переглядати і друкувати результати тестування груп та окремих учасників тестування з різних категорій тестів і тестових питань, що дозволяє аналізувати ефективність моделей навчання і взагалі надає цінну інформацію про успішність учнів/студентів.

Користувачі платформи «ClassMarker» мають змогу створювати тести будь-якою мовою та обирати службову мову сайту з-поміж багатьох західних і східних мов, але, на жаль, українська мова поки що відсутня. Цей сервіс, як, до речі, й «Майстер-Тест» та «EasyTestMaker», сумісний з усіма операційними системами, чудово працює на смартфонах і планшетах і не вимагає встановлення жодного програмного забезпечення.

На сайті «ClassMarker» пропонуються покрокові керівництва, детальні інструкції зі скріншотами та відеороликами з різнобічних аспектів користування інструментами цієї програми. Ті, хто володіє англійською мовою, можуть спробувати виконати нескладний тренувальний тест із функціональних можливостей конструктора «ClassMarker». Головна мета цього тесту – швидко ознайомити користувача з прикладами електронних тестових завдань, які можна створювати засобами цієї інструментальної програми.

Додамо, що в платному тарифному плані з'являється можливість «видавати» учасникам тестування сертифікати проходження тесту або складання екзамену, надсилати на електронну пошту результати тестування, імпортувати тестові завдання з комп'ютера, створювати власну медіатеку задля подальшого завантаження медіафайлів у тестові питання, переглядати і друкувати аналітичну статистику результатів тестування, шукати і копіювати до своєї панелі тести інших користувачів платформи, генерувати для учасників тестування веб-посилання для продовження тесту з того питання, перед яким було призупинено тестування, відключати на сайті рекламні повідомлення, призначати адміністраторів онлайн тестування та ін.

Слід визнати, що «ClassMarker» не позбавлений певних недоліків. Так, у шаблоні тестового завдання на виправлення помилок (grammar) відсутня можливість сформулювати інструкцію мовою, не представленою на сайті, наприклад, чеською чи українською (див. Рис. 15). Тому з власного досвіду радимо застосовувати шаблон завдання з вільно конструйованою відповіддю (free text), який цілком підійде для укладання завдання на виправлення помилок.

Для деяких користувачів може бути незручним те, що інтерфейс адміністрування та підтримка на сайті представлені лише англійською мовою. В інструментарії бракує можливості завантажувати створені тести на комп'ютер користувача. Не зайвим був би офлайн режим.

Попри зазначені недоліки, програма «ClassMarker» є зручною в користуванні, дає змогу легко укладати, використовувати і зберігати у великій кількості електронні тестові завдання різних видів для контролю всіх видів іншомовної комунікативної компетентності (крім компетентності в говорінні).

Результати дослідження. Отже, ми випробували сервіси онлайн тестування «Майстер-Тест», «Easy-TestMaker» та «ClassMarker» у створенні електронних тестових завдань для перевірки навчальних досягнень з чеської мови та визначили переваги і недоліки використання проаналізованих хмарних платформ для тестового контролю іншомовної комунікативної компетентності. Інструменти кон-

тролю, розглянуті в цій статті, не лише дозволяють автоматизувати організацію, реалізацію та опрацювання результатів тестування, а й відповідають основним дидактичним вимогам до цифрових технологій 21-го століття (Титова, 2017). Разом з іншими електронними засобами і ресурсами хмарні технології тестування сприятимуть формуванню оптимального інформаційно-навчального середовища.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в дослідженні інших сучасних засобів і технологій тестування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

- Титова, С. В. (2017). *Цифровые технологии в языковом обучении: теория и практика: учебное пособие*. М.: Эдитус.
- Chapelle, C. A., & Voss, E. (2016). 20 years of technology and language assessment in Language Learning & Technology. *Language Learning & Technology*, 20 (2), 116–128. Retrieved March 5, 2019 from <https://www.learn-techlib.org/p/176101>. <https://doi.org/10125/44464>

REFERENCES

- Titova, S. V. (2017). *Tsifrovye tekhnologii v yazykovom obuchenii: teoriya i praktika: uchebnoe posobie*. M.: Editus.
- Chapelle, C. A., & Voss, E. (2016). 20 years of technology and language assessment in Language Learning & Technology. *Language Learning & Technology*, 20 (2), 116–128. Retrieved March 5, 2019 from <https://www.learn-techlib.org/p/176101>. <https://doi.org/10125/44464>

Отримано 02.10.2018